

วารสารการพยาบาลและการดูแลสุขภาพ

JOURNAL OF NURSING AND HEALTH CARE

ที่ปรึกษา นายกสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยฯ สำนักงานสาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

เจ้าของ สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยฯ สำนักงานสาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

บรรณาธิการ รองศาสตราจารย์ ดร. สมจิต แดนสีแก้ว คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

บรรณาธิการผู้ช่วย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วาสนา รวยสูงเนิน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ดลวิวัฒน์ แสนโสม

อาจารย์ ดร. กุสุมาลี โพธิ์ปัสสา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นฤมล สิงห์ดัง

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรธานี

สำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

กองบรรณาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุรีย์ ธรรมิกบวร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วราทิพย์ แก่นการ

รองศาสตราจารย์ ดร. นพวรรณ เปี้ยชื้อ

รองศาสตราจารย์ ดร. พร้อมจิตร์ ห่อนบุญheim

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จุฬารัตน์ ตั้งภักดี

รองศาสตราจารย์ ดร. วรณชนก จันทขุม

รองศาสตราจารย์ ดร. วรณี เตียวอิศเรศ

รองศาสตราจารย์ ดร. นงนุช บุญยัง

รองศาสตราจารย์ ดร. ภัทราภรณ์ ทุ่งปิ่นคำ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วิจิตรา เสนา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จารุวรรณ ก้าวหน้าไกล

อาจารย์ ดร. รัตน์दारวรรณ คลังกลาง

รองศาสตราจารย์ ดร. ศิราภรณ์ อินทรหนองไผ่

รองศาสตราจารย์ ดร. จันทรีทิวา เจียรณัย

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

โรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

สำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ฝ่ายจัดการ

อาจารย์ ดร. นุสรุา ประเสริฐศรี

อาจารย์นพนันท์ ชัยภูมิ

นางรานี แสงจันทร์นวล

อาจารย์ปราณี แสดคง

อาจารย์เบญจพร จิตติญาณวิโรจน์

นางสาวภาณุมาศ หาญสุรีย์

นางชุตติกาญจน์ คำสวัสดิ์

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สรรพสิทธิประสงค์

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

โรงพยาบาลศรีนครินทร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น

สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยฯ

สำนักงานสาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

<http://www.tci-thaijo.org/index.php/jnat-ned>

Email: jnatned@gmail.com โทร. 080-8952065

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเผยแพร่ความรู้ทางการพยาบาลและความรู้จากศาสตร์อื่นๆ ที่เป็นประโยชน์แก่วิชาชีพพยาบาล
2. เพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยทางการพยาบาลและการดูแลสุขภาพ
3. เพื่อเสริมสร้างศักยภาพพยาบาลในการเผยแพร่ความรู้จากประสบการณ์และการศึกษาค้นคว้านำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ใหม่
4. เพื่อเป็นสื่อกลางการติดต่อสัมพันธ์ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของพยาบาลทั้งในประเทศไทย และสากล

ขอเขียนหรือบทความใด ๆ ที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารการพยาบาลและการดูแลสุขภาพฉบับนี้เป็นความคิดเห็นเฉพาะตัวของผู้เขียนกองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยและไม่มีข้อผูกพันประการใด ๆ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. ผศ.ดร. น้าอ้อย ภัคดีวงศ์
2. ผศ.ดร. ศันสนีย์ เมฆรุ่งเรืองวงศ์
3. ผศ.ดร. ชัญญูชิตาดุษฐ์ ทูลศิริ
4. อ.ดร. ศรีนรัตน์ จันทพิมพ์
5. รศ.ดร. ปิยะนุช ชูโต
6. ผศ.ดร. พรชัย จุลเมตต์
7. ผศ.ดร. สมลักษณ์ เทพสุรียานนท์
8. อ.ดร. เยาวดี สุวรรณนาคะ
9. ผศ.ดร. วารินทร์ บินโฮเซ็น
10. ผศ.ดร. วรรณภา พาหุพัฒนกร
11. ผศ.ดร. มนพร ซาดิซ่านี
12. อ.ดร. พิชญ์ประอร ยังเจริญ
13. ผศ.ดร. เกศรา เสนงาม
14. ผศ.ดร. รัชตวรรณ ศรีตระกูล
15. ผศ.ดร. อภิรดี นันท์ศุภวัฒน์
16. ผศ.ดร. ดวงพร ปิยะคง
17. ผศ.ดร. ชนิษฐา วรธงชัย
18. อ.ดร. อัจฉรา อ่วมเครือ
19. อ.ดร. บุญสืบ โสโสม
20. รศ.ดร. นันทพร แสนศิริพันธ์
21. ผศ.ดร. อภิญญา วงศ์พิริโยธา
22. ผศ.ดร. นิทรา กิจธีระวุฒิมวงษ์
23. ผศ.ดร. บุษบา สมใจวงษ์
24. ผศ.ดร. นิลุบล รุจิระประเสริฐ
25. ผศ.ดร. บุญศรี กิตติโชติพานิชย์
26. รศ.ดร. เอี่ยมพร ทองกระจาย
27. รศ.ดร. จอนพะจง เพ็งจาด
28. ผศ.ดร. ท้ายชนก บัวเจริญ
29. อ.ดร. นฤมล เอนกวิทย์
30. ผศ.ดร. จิตภา ผูกพัน
31. อ.ดร. อัจฉริยา วงษ์อินทร์จันทร์
32. ผศ.ดร. ทิพมาส ชิดวงศ์
33. รศ.ดร. จีรนนท์ แก้วกล้า
34. รศ.ดร. ปิยะชิตา นาคะเกษียร
35. รศ.ดร. วลัยพร นันท์ศุภวัฒน์
36. ผศ.ดร. อาวีรัตน์ ข้าอยู่
37. รศ.ดร. บัวหลวง สำแดงฤทธิ์

สารบัญ

บทบรรณาธิการ		5
บทความวิชาการ		
❖ เครื่องมือในการประเมินผลกระทบต่อสุขภาพจากการสัมผัสผ้าตัวทำละลาย	นรากร สารีเหล็ก พิชัย กันทะชัย ปรัชญา แก้วแก่น ยุทธนา จันทะชิน	6
❖ การดูแลผู้ป่วยที่มีเลือดออกในทางเดินอาหารส่วนต้น: บทบาทของพยาบาลในการป้องกันเลือดออกและเลือดออกซ้ำ	นภาพน รักษาเคน	13
รายงานวิจัย		
❖ ความชุกของกลุ่มอาการสูงอายุและลักษณะของผู้ป่วยสูงอายุที่เข้ารับการรักษาในคลินิกผู้สูงอายุ โรงพยาบาลศิริราช	ปิติพร สิริทิพากร วีรศักดิ์ เมืองไพศาล ดุจปรารธนา พิศาลสารกิจ เพ็ญศรี เขาว์พานิชย์เวช ไพฑูรย์ เหล่าจันทร์ สุทิดา ปิติญาณ นภาพร เพ็งสอน	20
❖ ปัจจัยทำนายพฤติกรรมการออกกำลังกายของผู้สูงอายุโรคความดันโลหิตสูงในเขตบริการสุขภาพตำบลกระโพ อำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์	วรรณภา ประภาสอน อรชพร เขื่อนอก	30
❖ ผลของการจัดทำศิระะสูงร่วมกับการประคบร้อนต่อความเจ็บปวดและระยะเวลาของระยะปากมดลูกเปิดเร็วในผู้คลอดครรภ์แรก	สุนิดา ชัยติกุล พีรพันธ์ วิศาลสกุลวงษ์	39
❖ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมในการดูแลหญิงตั้งครรภ์ของสามีวัยรุ่น	สุกัญญา ตาแสงสา ตติรัตน์ เตชะศักดิ์ศรี สุพิศ ศิริอรุณรัตน์	49
❖ ความเข้มแข็งอดทน ความรู้สึกไม่แน่นอนและการเผชิญความเครียดในสตรีที่เป็นเบาหวานขณะตั้งครรภ์	ปาริชาติ วันชูเสริม จันทรวรัตน์ เจริญสันติ พรรณเพ็ญไฉ ศรีอารภรณ์	59
❖ ผลของแนวปฏิบัติการพยาบาลในการป้องกันภาวะไตบาดเจ็บเฉียบพลันต่อผลลัพธ์ทางคลินิก ในผู้ป่วยวิกฤตศัลยกรรม	นิษา ถนัดคำ นงลักษณ์ เมธากาญจนศักดิ์	69
❖ สัมพันธภาพระหว่างคู่สมรส ความเหนื่อยล้าและความเครียดในการเลี้ยงดูบุตรในผู้เป็นบิดาครั้งแรก	กมลชนก เขตต์วิง บังอร ศุภวิทิตพัฒนา นงลักษณ์ เฉลิมสุข	79
❖ ความสัมพันธ์ระหว่างการสอนงานของหัวหน้าหอผู้ป่วยกับความตั้งใจคงอยู่ในงานของพยาบาลวิชาชีพ ในโรงพยาบาลศรีนครินทร์	เกียรติพร เชื้อโพทอง จิตภินันท์ ศรีจักรโคตร	89
❖ ผลของการใช้สื่อการเรียนรู้แอปพลิเคชันเพื่อพัฒนาความรู้ และทักษะการช่วยฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย	ปาจริย์ ตรีนนท์ สำเร็จ เทียนทอง ธีราภรณ์ บุญล้อม ชินท์ณภัทร วันชัย ชลธิชา บุญบรรจง ญาสุมินทร์ พลเทพ ณัฐชยา พันธุ์เพ็ง ณัฐทิญา ปากหวาน ณัฐวิตรา ปรีเอทอง ดาริกา เพชรแก้ว दनัย ผลสะอาด	98
❖ ผลของการฝึกสติฐานการศึกษาศึกษาต่อพฤติกรรมกรสร้างเสริมสุขภาพของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง ในบริบทศูนย์บริการสุขภาพปฐมภูมิของไทย: วิจัยเชิงคุณภาพ	พานทิพย์ แสงประเสริฐ ศรีเมือง พลังฤทธิ์	106
❖ ผลของดนตรีต่อความวิตกกังวลในสตรีตั้งครรภ์ที่ได้รับการเจาะตรวจน้ำคร่ำ	อรนิต นิคม นงลักษณ์ เฉลิมสุข บังอร ศุภวิทิตพัฒนา	115

สารบัญ

❖ ผลของโปรแกรมการให้คำแนะนำแบบกระชับต่อการเลิกบุหรี่ของผู้ป่วย แผนกอุบัติเหตุฉุกเฉิน	เอกชัย ผาใต้ สุนิดา ปรีชาวงษ์	124
❖ ผลการวิเคราะห์แนวทางการป้องกันการใช้กัญชา โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน	สุพัทธ์ คำมูล สมจิต แदनสีแก้ว	134
❖ ปัจจัยทำนายการเข้ามามีส่วนร่วมของบิดาในผู้เป็นบิดาครั้งแรก ในระยะเวลาหลังบุตรเกิด	นิศาชล รักสกุล พรรณพิไล ศรีอารภรณ์ นันทพร แสนศิริพันธ์	144
❖ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารความเสี่ยงทางคลินิกของพยาบาล วิชาชีพงานห้องคลอดโรงพยาบาลชุมชนเขต 7 กระทรวงสาธารณสุข	นงเยาว์ คำปัญญา จิตภินันท์ ศรีจักรโคตร	154
❖ สถานการณ์การเกิดอุบัติเหตุในผู้สูงอายุและการดูแลตนเองเพื่อป้องกัน อุบัติเหตุ	รัตน์ดาวรรณ คลังกลาง ขนิษฐา นันทบุตร	164
❖ ประสิทธิภาพของรูปแบบการดูแลผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังโดยใช้การจัดการโรค เชิงบูรณาการและการจัดการรายการณีในหน่วยบริการปฐมภูมิ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	วราทิพย์ แก่นการ เกษม ดำนอก ศิริรัตน์ อนุตระกูลชัย	173
❖ การจัดการตนเองของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงที่ประกอบอาชีพ เกษตรกรรมยางพารา	ประภัสสร ดลवास สมจิต แदनสีแก้ว	183
❖ ประสิทธิภาพของโปรแกรมส่งเสริมสมรรถนะแห่งตนในการฟื้นฟู สมรรถภาพหัวใจ ระยะที่ 1 ต่อสมรรถภาพทางกายในผู้สูงอายุหลังผ่าตัด หัวใจแบบเปิด	ศุภสวัสดิ์ พิลาภ วารินทร์ บินโฮเซ็น น้ำอ้อย ภักดีวงศ์	192
❖ สาเหตุของการเข้ารับการรักษาล่าช้าในสตรีไทยที่เป็นมะเร็งเต้านม ในโรงพยาบาลรามาธิบดี	สุวลักษณ์ วงศ์จรรโลงศิลป์ บัณฑิต ล้ำแดงฤทธิ์	201
❖ ผลของโปรแกรมการส่งเสริมพฤติกรรมสุขภาพต่อพฤติกรรมการปฏิบัติตัว เพื่อชะลอการเสื่อมของไตในผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังระยะที่ 1-3a	ขวัญเรือน แก่นของ ศิริรัตน์ อนุตระกูลชัย สุนี เลิศสินอุดม อัมพรพรรณ ธีรานุตร	211
❖ การจัดการตนเองของผู้สูงอายุที่เป็นโรคเบาหวานในบริบทของชุมชนอีสาน	พรภักธา แสนเหล่า นัจฉริมาพร ธนปิยวัฒน์ ศรีงามลักษณ์ ศรีปริศรา	221
❖ ความวิตกกังวล สัมพันธภาพระหว่างคู่สมรสและความบกพร่องทางเพศ ในสตรีหลังคลอด	เยาวพา วรณแก้ว พรรณพิไล ศรีอารภรณ์ จันทร์รัตน์ เจริญสันติ	230
❖ บริการสุขภาพและการเข้าถึงบริการสุขภาพของวัยรุ่น ในเขตพื้นที่ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น	วิลาวัลย์ ชมนิรัตน์ เป็รื่องจิตร ชารัตต์มี นพนันท์ ชัยภูมิ อรุณณี ใจเที่ยง	240
❖ อื่น ๆ		
❖ คำแนะนำสำหรับผู้เขียน		
❖ ไบโง้งความลงโฆษณา		
❖ อัตราค่าโฆษณา		
❖ ไบโง้งครสมาชิกวารสาร		
❖ โฆษณา		

Unบรรณาธิการ

เรียนสมาชิกวารสาร พี่น้องพยาบาล และผู้อ่านทุกท่าน พบกันครั้งที่ 3 ปีที่ 37 พ.ศ. 2562 ของ “วารสารการพยาบาลและการดูแลสุขภาพ (Journal of Nursing and Health Care)” จากเดิมชื่อ “วารสารสมาคมพยาบาลสาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (Journal of Nurses’ Association of Thailand North-Eastern Division)” ซึ่งเป็นวารสารทางการพยาบาล ราย 3 เดือน ฉบับนี้มีผลงานมาจากพี่น้องพยาบาลและผู้อ่านทุกท่านค่ะ วารสารฉบับนี้มีพยาบาลจากทั่วประเทศไทยได้พัฒนาองค์ความรู้ทางการพยาบาล พัฒนาแนวปฏิบัติทางการพยาบาล ระบบบริการพยาบาล ผลลัพธ์ทางการพยาบาล รวมถึงพัฒนาการศึกษาพยาบาล มีบทความวิชาการมาเผยแพร่จำนวน 2 เรื่อง เป็นการพัฒนาเครื่องมือและบทบาทของพยาบาล มีรายงานวิจัย จำนวน 24 เรื่อง ประกอบด้วย สารระสำคัญด้านการพัฒนาระบบบริการสุขภาพ พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการพยาบาลในการดูแลผู้ป่วยในระยะวิกฤติ เรื่องจริงที่เกิดขึ้นและไม่ติดเชื่อ การเสริมสร้างศักยภาพการดูแลตนเองของกลุ่มประชากรที่หลากหลาย ได้แก่ ผู้สูงอายุ ผู้ป่วยโรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง โรคมะเร็งเต้านม โรคหัวใจ การตั้งครรภ์ การคลอดบุตร ระบบทางเดินอาหาร โรคไตเรื้อรัง วยรุ่น การเผชิญความเครียดที่มีความน่าสนใจอย่างยิ่ง สามารถนำไปศึกษาต่อยอดเพื่อการพัฒนาบริการพยาบาลให้ได้มาตรฐานและมีคุณภาพยิ่งขึ้น

สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยฯ สาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความภูมิใจในความสามารถของพี่น้องพยาบาล ในนามเจ้าของวารสารการพยาบาลและการดูแลสุขภาพ (Journal of Nursing and Health Care) จึงขอเรียนเชิญทุกท่านอ่านและสมัครเป็นสมาชิก ส่งผลงานมาเผยแพร่ เพื่อให้เกิดความเข้มแข็งของวิชาชีพ และขอความกรุณาส่งต่อให้เพื่อนและพี่น้องของเราได้อ่านอย่างทั่วถึงนะคะ นอกจากนั้นแล้วยังใคร่ขอเชิญทุกท่านเสริมความเข้มแข็งให้วารสารได้รับความนิยม และช่วยกันอ้างอิงวารสารของเรามากขึ้น สมาคมฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าเครือข่ายการดำเนินงานวารสารจะเข้มแข็งยิ่งขึ้น เพื่อเตรียมความพร้อมของพยาบาลสู่การทำงานที่มีคุณภาพในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และได้มาตรฐานการพยาบาลสากลต่อไป

ขอขอบคุณคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่อนุเคราะห์ให้สถานที่ตั้งสำนักงาน สมาคมพยาบาลฯ ในการดำเนินงานวารสาร ขอขอบคุณกองบรรณาธิการทุกท่านที่ทำงานอย่างเข้มแข็ง และขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิที่ช่วยให้ข้อเสนอแนะในการปรับแก้ต้นฉบับจนเกิดความสมบูรณ์

รศ.ดร. สมจิต แดนสีแก้ว

บรรณาธิการ

